

شماره: ۱۷۲۴۴/۴/۸۵
تاریخ: ۲۵/۴/۸۵
پست: _____
طبقتی: _____

جمهوری اسلامی ایران

شورای نگهبان
قائم مقام دبیر

بسمه تعالی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۷۱/۵۱۸۱۷ مورخ ۱۳۸۵/۴/۴ و پیرو نامه شماره ۸۵/۳۰/۱۵۹۵۳ مورخ ۱۳۸۵/۴/۷ :

لایحه حمایت از حقوق مصرف کنندگان

مصوب جلسه مورخ سی و یکم خرداد ماه یک هزار و سیصد و هشتاد و پنج مجلس شورای اسلامی در جلسات شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که نظر شورا بشرح زیر اعلام می گردد:

۱- واژه «تقصیر» در ماده (۲) از این جهت که راجع به سلامت کالا یا خدمات و یا مبنای مسئولیت جبران خسارت است ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۲- اطلاق حکم به تخخیر مصرف کننده در این ماده بین استیفا، رد و اخذ بدون ما به التفاوت و یا اخذ با ما به التفاوت در مواردی که کالا به صورت کلی فروخته شده باشد، نیز خلاف موازین شرع شناخته شد، زیرا در صورت مزبور خواه کالا معیوب باشد و خواه منطبق با مشخصات تعیین شده نباشد، حکم بتخخیر نیست.

۳- حکم به تخخیر در غیر مورد بیع کالا (مورد خدمات) شرعاً جاری نیست لذا اطلاق این حکم خلاف موازین شرع است.

۴- اطلاق حکم تخخیر در این ماده با توجه به ذیل بند (۴) ماده (۱) (عدم امکان انتفاع متعارف)، خلاف موازین شرع است.

۵- شمول حکم تخخیر مذکور در این ماده در مواردی که کالا یا خدمات منطبق بر شرایط مندرج در قرار داد نبوده، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۶- حکم به ما به التفاوت در این ماده در صورتی که عرضه کالا بصورت غیر بیع باشد مانند صلح، و همچنین در صورتی که مشتری علم به عیب داشته باشد ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۲- تحمیل کالا و خدمات در تبصره (۱) از بند (۳) ماده (۳) ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

- اطلاق این تبصره نیز به دلیل اینکه ممنوعیت فروشنده از همراه نمودن کالای دیگر و یا مشروط کردن کالا یا ارائه خدمت شامل مواردی هم می شود که این ممنوعیت خلاف شرع است، اشکال شرعی دارد.

- تبصره (۳) ماده (۳) به دلیل اینکه تعیین شرایط تعویض و استرداد کالا توسط وزارت بازرگانی از امور تقنینی است، مغایر اصل ۸۵ تشخیص داده شد.

۳- اطلاق عرضه کنندگان مذکور در ماده (۴) از این جهت که آیا اعم از تولید کننده و فروشنده است یا محدود به تولید کننده می باشد، ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۴- اطلاق بند (۴) ماده (۱۲) به دلیل حق ارجاع دعوی به مراجع ذیربط در صورت عدم موافقت خواهان، خلاف موازین شرع می باشد.

۵- ماده (۱۴) به دلیل تفویض امر حل و فصل اختلافات به انجمن های حمایت از حقوق مصرف کنندگان که از وظایف قوه قضائیه است و نیز از جهت عبارت «سایر موارد» که صلاحیت تعزیرات حکومتی را توسعه می دهد، مغایر اصل ۱۱۲ قانون اساسی شناخته شد.

- همچنین به دلیل اینکه مطابق قانون نظام صنفی مصوب سال ۱۳۸۲، رسیدگی به تخلفات صنوف با موافقت مقام معظم رهبری از تعزیرات حکومتی سلب شده، ماده مذکور مغایر اصول ۱۵۶ و ۱۵۹ قانون اساسی شناخته شد، و نیز از جهت اینکه رسیدگی به تخلفات صنوف به اشخاصی محول می شود که ممکن است شرایط قضای شرعی را نداشته باشند، مغایر موازین شرع شناخته شد.

۶- مواد (۱۵)، (۱۷) و (۲۲) مبنیاً بر اشکالات ماده (۱۴) مغایر شناخته شد.

۷- اطلاق ماده (۱۶) در خصوص مسئولیت جبران خسارت تسبیحاً و مباشرتاً در موارد اقدام مباشر، خلاف موازین شرع تشخیص داده شد.

۸- تفویض تصویب ضوابط مربوط به نحوه رسیدگی به تخلفات و مجازاتهای مقرر در این قانون به آیین نامه، در ماده (۲۱)، مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی شناخته شد.

عباسعلی گدخدانی